

Wymagania edukacyjne z muzyki dla klasy 6 (seria „Lekcja muzyki”, Nowa Era)
w szczegółowym podziale na działy tematyczne oraz poziomy wymagań na
poszczególne oceny.

Dział 1: Warsztat muzyczny, elementy i formy muzyczne

- **Konieczne (dopuszczający):** Odczytuje wartości nut i pauz (cała nuta, półnuta, ćwierćnuta, ósemka). Zna pojęcia metrum $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ oraz podstawowe znaki chromatyczne (krzyżyk, bemol, kasownik).
- **Podstawowe (dostateczny):** Taktuje w podanych metrum. Wyjaśnia działanie kropki przy nucie i łącznika taktowego. Rozpoznaje w słuchanych utworach prostą budowę formalną (AB, ABA, rondo).
- **Rozszerzające (dobry):** Wyklaskuje i realizuje na instrumentach proste schematy z szesnastkami i pauzami. Odróżnia brzmienie i budowę formy wariacji oraz formy zwrotkowej i zwrotkowo-refrenowej.
- **Dopelniające (bardzo dobry):** Samodzielnie analizuje schemat formalny skomplikowanych utworów (np. rond z kilkoma epizodami). Tworzy własne przebiegi rytmiczne w zadanym metrum.
- **Wykraczające (celujący):** Zapisuje proste dyktanda rytmiczne i melodyczne. Tworzy autorskie układy rytmiczne i schematy formalne.

Dział 2: Śpiew i gra na instrumentach (Praktyka)

- **Konieczne (dopuszczający):** Śpiewa w zespole proste piosenki z podręcznika. Gra z pomocą nauczyciela kilkudziesięciodźwiękowe melodie na dzwonkach lub flecie.
- **Podstawowe (dostateczny):** Śpiewa samodzielnie większość piosenek z programu dla klasy 6 z zachowaniem rytmu. Gra z notacji muzycznej proste utwory jednogłosowe w wolnym tempie.
- **Rozszerzające (dobry):** Śpiewa czysto, dbając o frazowanie, oddech i dykcję. Gra płynnie na wybranym instrumencie szkolnym melodie oraz proste akompaniamenty.
- **Dopelniające (bardzo dobry):** Wykonuje utwory w kanonie lub dwugłosie. Gra płynnie trudniejsze partie solowe lub akompaniamenty z uwzględnieniem dynamiczności i artykulacji.
- **Wykraczające (celujący):** Śpiewa solo skomplikowane utwory wykraczające poza program. Posiada umiejętność akompaniowania klasie na własnym instrumencie (np. pianino, gitara).

Dział 3: Instrumentarium i zespoły wykonawcze

- **Konieczne (dopuszczający):** Wskazuje podstawowy podział instrumentów (strunowe, dęte, perkusyjne). Wymienia podział głosów ludzkich na żeńskie i męskie.
- **Podstawowe (dostateczny):** Klasyfikuje instrumenty na podgrupy (np. strunowe smyczkowe, szarpane, uderzane; dęte drewniane i blaszane). Wymienia nazwy głosów (sopran, alt, tenor, bas).
- **Rozszerzające (dobry):** Rozpoznaje ze słuchu brzmienie poszczególnych instrumentów orkiestry symfonicznej. Definiuje składy zespołów: duet, tercet, kwartet, chór, orkiestra.
- **Dopelniające (bardzo dobry):** Szczegółowo omawia budowę i zasady wydobywania dźwięku w poszczególnych instrumentach. Rozpoznaje ze słuchu typy zespołów i rodzaj chóru (mieszany, męski, dziewczęcy/dziecięcy).
- **Wykraczające (celujący):** Wykazuje znajomość nietypowych instrumentów (np. muzyki dawnej lub egzotycznej). Przygotowuje prezentacje na temat budowy i historii wybranych instrumentów.

Dział 4: Muzyczne podróże – tradycje, folklor i tańce

- **Konieczne (dopuszczający):** Wskazuje różnicę między muzyką ludową a komponowaną. Zna nazwę przynajmniej jednego polskiego tańca narodowego poznanego w kl. 6 (np. krakowiak, kujawiak).

- **Podstawowe (dostateczny):** Opisuje cechy charakterystyczne wybranych tańców narodowych i regionalnych. Rozpoznaje strój ludowy własnego regionu lub wybranych regionów Polski.
- **Rozszerzające (dobry):** Charakteryzuje muzykę i tańce wybranych krajów Europy (np. walc, polka, tarantella, flamenco). Odróżnia ze słuchu stylistyki wybranych regionów Polski (np. podhalańską, kurpiowską).
- **Dopelniające (bardzo dobry):** Wyjaśnia wpływ muzyki ludowej na twórczość polskich kompozytorów. Wykonuje kroki podstawowe wybranych tańców narodowych i wirujących.
- **Wykraczające (celujący):** Uczestniczy w zespołach folklorystycznych lub prezentuje znajomość tradycji muzycznych i instrumentów ludowych (np. gajdy, suka biłgorajska, basy) wychodzącą poza program.

Dział 5: Od muzyki dawnej do klasycystów (Wprowadzenie do historii muzyki)

- **Konieczne (dopuszczający):** Wymienia nazwiska kluczowych kompozytorów z podręcznika (np. J.S. Bach, W.A. Mozart). Zna pojęcie muzyki sakralnej i świeckiej.
- **Podstawowe (dostateczny):** Przyporządkowuje Bacha do baroku, a Mozarta i Beethovena do klasycyzmu. Podaje nazwy wybranych form muzycznych (np. opera, koncert).
- **Rozszerzające (dobry):** Opisuje najważniejsze cechy muzyki baroku (np. kontrast, bogactwo zdobień) i klasycyzmu (np. równowaga, symetria, przejrzystość). Zna pojęcie orkiestry symfonicznej klasyków wiedeńskich.
- **Dopelniające (bardzo dobry):** Rozpoznaje ze słuchu sztandarowe utwory epok (np. *Cztery pory roku* Vivaldiego, *Dla Elizy* Beethovena, utwory organowe Bacha). Omawia ewolucję formy operowej i koncertowej.
- **Wykraczające (celujący):** Posiada bogatą wiedzę biograficzną o twórczości klasyków wiedeńskich i kompozytorów barokowych. Samodzielnie analizuje strukturę słuchanych utworów z tego okresu.